

Híd — előre gyártott elemekből

Egyszerre két helyen épül az új Erzsébet-híd

Hogyan lesz kész ez a híd novemberre, amikor még mindig csak a két tartókábel nyúlik át a víz fölött? — kérdezték a budapestiek az elmúlt hetekben az épülő Erzsébet-híd mellett jár-tukban. A múlt hét keddjén aztán választ kaptak a kérdésre. A József Attila és az Ady Endre úszó-daruk megragadtak egy hatalmas, száztonnás hídelemet, a Dunán átnyújtó kábelköteg közepéhez vitték, s szorgos munkáskezek felerősítették azt a függesztőká-belekre. Ugyanez a jelenet megis-métlődött három nappal később, pénteken is.

Egy híd 27 darabból

A hidat egyszerre két helyen szerelték. Eredeti helyén, ahol az útfeljárókat, pilléreket, tartókábe-leket építették, s lejjebb, ugyan-csak a Duna mentén, a déli ösz-szekötő vasúti hídnál. Tavaly szeptemberben ütöttek tanyát ott a Ganz-MÁVAG-gyár hidépítői, s a különleges teherautókkal oda-szállított alkatrészekből összeállí-tották az Erzsébet-híd előre gyár-tott elemeit. A lágymányosi vá-sárváros tervezett helyén három részletben nyújtottatták ki, sze-relték össze a két pillér közt 290 méter hosszú híd előszerelt, 270 méteres szakaszát. Tíz méter hosszú, 18 méter széles hídele-mekből 27-et készítettek ott az-óta. Erről, a hazánkban első ízben alkalmazott, korszerű hidépítési módról kérdeztük Fajth Mihályt, a Fővárosi Tanács Közlekedési Igazgatóságának mérnökét, Faza-kas Györgyöt, az Erzsébet-híd építkezésének beruházási vezető-jét és Ruzsák Istvánt, a Ganz-MÁVAG-gyár építésvezetőjét. Va-laszaikból kikerekedett az Erzsé-bet-híd korszerű építésének képe.

Érdeemes közelebbről megviz-sgálni, milyen is az épülő híd egy ilyen 100 tonnás előre gyártott eleme. Vasszerkezeti szempontból gyakorlatilag teljesen elkészül, csupán a korlátok és a gyalogjár-órok úgynevezett szegélytartói hiá-nyoznak róla. Ezeket már csak a híd teljes összeszerelése után építik fel. Külön érdekessége a híd egy-egy ilyen alkotó elemé-nek, hogy az útpálya aszfaltréte-gét minden alapozás nélkül, mind-össze egy vékony korrózióvédő ré-teg közbeiktatásával ráterítik an-nak acéllemezeire.

Ez természetesen az ily módon, acélból kialakított útpálya külö-nösen gondos elkészítését tette szükségessé. A tervezőknek gond-ot okozott, hogy az acéllemezre terített 6 centiméter vastag asz-faltrétegből kiállnának a hagyó-mányos, 10—12 centiméter magas villamossínek. De a jó ötlet itt sem késett; új megoldással, köz-vetlenül az acéllemezhez hegesz-tett, mindössze 6 centiméter ma-gas, különleges profilú tömbsíne-ket készítenek. Az új sín biztonsá-gos, tartós, s lehetővé teszi az ugyancsak tartós és gazdaságos útpálya kialakítását.

Ahol először látszott

az új híd íve

Mint már említettük, a híd má-sik, lágymányosi szerelési helyén szeptember óta három részletben összeszerelték az épülő új hidat, s így az éppen arra járók már megnézheték annak keceses íveit. Ezzel a parton történő, a tervraj-zok szerinti ideiglenes összeszere-léssel biztosították, hogy a hídele-mek a Duna vize fölé emelked-ve pontosan illeszkedjenek egy-máshoz.

Az így elkészített és bemért hídszerkezeti elemeket a két úszó-daru segítségével a Hidépítő Vá-lalat uszályaira rakták, s elszállí-tották az épülő híd környékére. Ott sorakozik már a helyére emelt kettőn kívül további tizenhat. A közeli napokban, hetekben a még hátralevő kilencet is uszályokba rakják, s rendeltetési helyükre szállítják. Ez egyébként a híd-szerkezeti elemek útjának a köny-nyebbik szakasza. Mert a Duna vize felett felemelni a függesztő-kábelekig s ott a helyükre szerel-

Budapestre vonatkozó újságcikkek			
Oszályozás			
Szerző:		Fazakas János	
Cím:		Híd - előre gyártott elemek - híd	
Forrás:		Műszaki Lapok	
(Hely)	(Idő)	(Köt. v. fiz.)	(Oldal)
	1964. apr. 19.		
Tárgy	Hely	Idő	Személy
	624. 2	"1964"	
Helyszám			

ni őket, az bizony férfimunka a javából!

A parton a 100 tonnás elemeket kis uszályra rakják, s azt bevontatják a híd tartókábelelei alá. A két úszódaru odaáll, s az előírt magasságba emeli a soron következő hidrészt. Igen ám, de honnan tudják, szinte milliméterre pontosan, mikor éri el az a függesztőkábelek végét? Két munkás száll ezért a víz fölé a hímhálózó acélszerkezetre, hogy irányítsa a darukat, csatlakoztassa a függesztőkábelek végét. Övükre biztonsági kötelet erősítenek, melyet a fő kábel alatt kihúzott szerelőszyonyegen tartózkodó társaik tartanak. Amikor helyén van már a hídelem, a szerelőszyonyegról többen is leereszkednek arra, s véglegesen rögzítik a függesztőkábelekhez. A 27 alkotóelem egymáshoz rögzítése azonban csak akkor következik, ha már mind a helyén van, s a híd elnyeri majd végső formáját.

Meddig nyúlik a kábel ?

A két hatalmas pillér között a Dunán átnyúló tartókábelek ugyanis *ma még nem a végleges helyükön vannak*, s aki a híd végső formájára abból akar következtetni, hogy a két, középre beemelt hídelem most hol áll — ugyancsak csalódná. Lejjebb helyezkednek majd el a tartókábelek, s lejjebb lesz természetesen a hídtést már most látható középső része is. Ennek oka az, hogy az acélkábelek a teljes terhelés alatt megnyúlnak. Az új Erzsébet-híd tervezésének talán a legnehezebb része volt az a sokkötetnyi számítás, melynek eredményeképpen a hidrészek akkor kerülnek majd rendeltetés szerinti helyükre, ha befejeződik az építkezés; mert ki kellett számítani a kábeleknek most még minden egyes újabb hídelem felszerelésekor jelentkező nyúlását. Noha szabad szemmel nem látható, de a híd építői elárulták: ma még a két kapuzat sem teljesen függőleges. Fent mérve, 25 centiméternyi egynek-egynek a kifelé dőlése. Majd ha a teljes hídtést felfüggesztik a kábelekre, a ropant súly éppen függőlegesre húzza a két kapuzatot. Kötetnyi számítás, hónapokig tartó kísérletsozogat a biztosítéka annak, hogy a híd teljes elkészültekor minden hajszálpontosan a helyére kerüljön.

Miért középén kezdtek

a hídelemek beemelését ?

Azt is megkérdeztük: *miért középén kezdték a hídelemek beemelését?* A szakemberek elmondták, hogy a kábelek nyúlása, s csak az építés végén történő végleges beszabályozása miatt kedvezőbb, ha a pillérekhez csatlakozó két alkotóelemet illesztik be utoljára. Számítani kell a növekedő és még kellően össze nem szerelt hídfelületre nehezedő szélnyomással is. Ennek erejét is könnyebben tudják számításba venni, ha középről szimmetrikusan terjed az építkezés.

Ezentúl hetenként átlagosan két hídelemet emelnek a helyére, s így augusztus elejére már mind-egyik a Duna vize fölött lesz. Akkor következik a végleges összeszerelés, az útpálya és a gyalogjáró aszfaltozása, a víz-, a gáz-, postai stb. vezetékek, a közvilágítás szerelése, s ezzel párhuzamosan a két parton épülő feljárók befejezése. Az Erzsébet-híd átadásának ismeretes határideje az egyre jobban közeledő november. Készen lesznek-e addigra az építők, hisz még a munka jelentős része van hátra? Fazakas György így válaszolt erre a kérdésre:

— A részhatáridőknél voltak ugyan még kisebb elcsúszásaink, de komolyabb, a novemberi átadást veszélyeztető elmaradásunk nincs. November valóban nagyon közel van, s addig bizony megfeszítetten kell dolgoznunk, de az építők nevében ígérhetem a buda-pestieknek: novemberben átmehetnek az újjászületett Erzsébet-hídon!

Szalkai Sándor